

Z Á L E S Á K M - 9 3

Každý správný modelář očekává netrpělivě až vysvítne první jarní sluníčko, které zahřeje vzduch a způsobí stoupavé proudy. Ale nejen ty, nýbrž i svěží jarní větřík je příčinou, že na kopci za osadou se začínají scházet modeláři a každý nese svůj nový výtvar. Nechcete-li zůstatí pozadu, pusťte se ivy hned do stavby. Připravil jsem vám nový větroň, který se výborně osvědčil nejen na svahu, ale hlavně v tepelných stoupavých proudech útermice/, které es nyní začnou čím dále, tím více projevovat. Jak vznikají a kde se vyskytují, o tom si povíme, až dokončím popis tohoto větroně. Nazval jsem jej "Zálesák", protože většina jeho letů skončila na stromě. Model se však nikdy nerozbil! Průměrné lety jsou 2 až 3 minuty, záleží ovšem na svahu, na délce nití se kterou startujeme a hlavně na počasí. Při parných dnech se silnou termikou nejsou ani čtvrt hodinové lety žádnou zvláštností.

Stavební popis:

Větroň Zálesák je normální dřevěné konstrukce, trup se poněkud podobá větroni Tygr, je však jednodušší, takže každý jej může snadno postavit. Křídlo je po celé délce stejně široké a má tvar hodně rozevřeného U, je tedy výrobně jednoduché, všechna žebírka jsou stejná. Tvar přepážek je v zadní části trupu trojúhelníkový, v přední se podobá deltoidu. Rozměry všech přepážek jsem sestavil do přehledné tabulky, které každý jistě porozumí. Přepážky jsou vyřezány z překližky 1mm silné, právě tak jako steven a žebírka na křídla i výškovku.

Předek trupu je vyřezán z kusu lípového dřeva. Nejdříve si vyřežte dřevěný kvádr, který se potom orašpluje a ohladí skelným papírem. Zarezy pro podélníky vyřežte až nakonec. Schránka na přítěž se provede stejným způsobem jako u všech předešlých větroňů popsaných v Mladém hlasateli. Lyže se přilepí a přibije na trup malými hřebíčky až po polepení trupu. Háček pro start na nití se přiváže na spodní podélník trupu a pevně zalepí. Prkénko pod křídlo je z překližky silné 1mm, vyřežte si hned dva kusy, protože jedno je pevně přilepeno na trup a druhé na křídlo. To které je na trupu je o 10mm delší, nemusí to však být.

Směrovka je z bambusu 2,5x2,5 nebo z pedíku $\varnothing 3$ mm. Žebírka na směrovce jsou z bambusových štěpin nebo pásků překližky. Spodní oblouk směrovky zastává současně funkci ostruhy.

Křídlo je velice jednoduché. Všechna žebírka jsou stejná a mají profil Clark-Y. Jeho tvar vidíte na obrázku. Přesné rozměry tohoto profilu vám udám hned po dokončení Zálesáka a vysvětlím vám jak se profily kreslí a interpolují. Protože tento větroň má všechna žebírka stejná, stačí, když si okopírujete na překližku pouze jedno, vyřežete je a podle něho přesně obkreslíte ostatní. Křídlo má tvar hodně rozevřeného U, což zaručuje při správném provedení dobrou stabilitu větroně. Hlavní nosník je silný 4x12. Nemá-

te-li tak silný podélník, slepte jej z několika částí, třeba ze tří kusů 4x4mm. Slepěný nosník je pevnější, než nosník provedený z jednoho kusu. Přední a zadní podélníky jsou silné 3x5 nebo 2x5mm, podle toho jaké dostanete v obchodě. Nosník 3x5 je však na konec profilu příliš silný, proto jej zhoďte do trojúhelníkového tvaru. Spojení hlavního nosníku v zalomení je na nákresu. Dbejte však, aby spojení obou částí bylo dokonalé a také překližka musí být správně přilepená. Koncové obloučky jsou z bambusu silného 2,5x2,5 nebo pediku \varnothing 3mm. Hlavní nosník a zadní podélník se přilepí a přibijí malými hřebíčky na překližkové prkénko 1,5mm. Mezi přední nosník a překližku sevloží malý špalíček tak, aby vyplnil mezeru.

Výškovka je velmi jednoduchá, všechna žebírka jsou stejná z překližky silné 1mm a vyrobí se stejným způsobem jako do křídla. Všechny podélníky výškovky jsou 3x5mm. Všechny další rozměry jsou zřejmé z plánu.

Polepení. Dříve než začnete potahovat, očistěte celou konstruемым skelným papírem, aby se odstranily všechny hrbolky a ztvrdlé koncečky nití. Docílí se tím nejen krásnější čistého potahu, nýbrž i vlastní polepení se velice usnadní. K potahu použijte tenčího balicího papíru, nebo i jiného tužšího papíru, nikdy však tenkého hedvábného, který je příliš měkký a na většinou se nehodí. Z lepidel se nejlépe osvědčil řídce rozdělaný kasein, který má mnoho výhod - je naprosto vlhkvzdorný, pomalu schne a dobře drží. Právým opakem kaseinu je syndetikon, je silně hydroskopický /t.zn. že přitahuje vlhkost, takže se často stává, že za vlhkého počasí, nebo když model zmokne, odlepí celá část potahu. nejčastěji horní strana křídla. Trup se potahuje po pásech, odstříhnete pás papíru podle trupu, namažte podélníky trupu i přepážky a přiložte papírový pásek. Přejeďte několikrát rukou, aby papír dobře všude přilehl a nepovstaly vrásky. Po chvíli, až lepidlo trochu zaschne, odstříhnete přebývající část tak, aby vznikl na okrajích proužek široký asi 4mm, který znovu natřete lepidlem a přehnete přes podélník. Všechny ostatní části se polepí stejným způsobem. U křidel a kormidel potahujte nejdříve dolní a potom teprve horní stranu křídla. Hotový potah postříkejte jemně vodou, aby se pěkně napjal. Trup můžete pokropit více, křídla méně, aby se nekroutila. Hotový model nalakujte jednou nebo dvakrát vlhkvzdorným lakem např. cellonem, zaponem nebo šelakem.

Zalétání. Větroň se vyváží přidáváním přítěže do předku trupu, až je špice mírně skloněná k zemi. Při vyvažování se bere model za hlavní nosník křídla. Křídlo je k trupu připevněno dvěma gumami, které mohou být složeny i z více tenkých gumiček. Pro zalétání si vyberte menší svah, prostý stromu a stavení, na které by mohl model narazit. A nyní pozor na správný start. Uchopte Zálesáka pravou rukou za trup /vždy za přepážku! / v místě asi pod zadní hranou křídla, zvedněte ruku s modelem do výše tak, aby byl trup asi nad uchem a hoďte letadélko šikmo pod mírným sklonem k zemi. Dobře pozorujte co model za letu dělá. Správný let má být úplně rovný a klidný "jako šňůra".